

aODPIS

Sygn. akt VIII U 2463/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2017 r. w Poznaniu

odwołania **M. B.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 12 sierpnia 2016r., nr (...),

znak:(...)

sprostowanej postanowieniem z dnia 21 września 2016r.

w sprawie **M. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

1. zmienia zaskarżoną decyzję w zakresie punktu 3 tiret trzeci w ten tylko sposób, że przyjmuje, iż ostatni okres podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej rozpoczął się od dnia 27 marca 2016r.,

2. zasądza na rzecz odwołującej od pozwanego organu rentowego kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

/-/ SSO Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2016 r., nr (...), znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P., na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 8 ust. 6 pkt. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust 4, art. 14 ust. 1, ust. 2 pkt. 2, art. 36 ust. 4 i ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.; dalej: ustawa o sus), stwierdził, że M. B.:

1) podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której

podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 28 marca 2015 r.;

2) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty minimalnego wynagrodzenia w okresie od dnia 27 marca 2016 r.;

3) podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach: od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 30 września 2014 r.; od dnia 10 listopada 2014 r. do dnia 28 marca 2015 r. [data „28 marca” po sprostowaniu pierwotnego omyłkowego zapisu w decyzji „8 marca” – postanowienie organu rentowego z dnia 21 września 2016 r.] oraz od dnia 4 kwietnia 2016 r.

W uzasadnieniu organ rentowy stwierdził, że M. B. w okresie od dnia 29 marca 2015 r. do dnia 26 marca 2016 r. nie podlegała ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą z uwagi na pobieranie zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego. Dnia 4 kwietnia 2016 r. M. B. ponownie złożyła zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 27 marca 2016 r. Organ rentowy uznał, że M. B. nie dochowała ustawowego terminu złożenia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i dlatego dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu podlegała dopiero od dnia 4 kwietnia 2016 r.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła **M. B.**. Odwołująca początkowo zaskarżyła decyzję w całości, ale na rozprawach dnia 1 czerwca 2017 r. i 22 sierpnia 2017 r. ograniczyła zakres zaskarżenia jedynie do punktu 3. tiret trzeci, domagając się zmiany decyzji w tym zakresie poprzez ustalenie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 28 marca 2016 r. do dnia 3 kwietnia 2016 r. (k. 65 i 67). Nadto odwołująca wniosła o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że organ rentowy powinien był wyrazić zgodę na złożenie wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym po terminie, albowiem przekroczenie terminu było niezawinione i spowodowane awarią komputera. /vide: odwołanie k. 2-12 akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację faktyczną i prawną jak w uzasadnieniu decyzji. /vide: odpowiedź na odwołanie k. 21 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 1 sierpnia 2013 r. M. B. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. Z tego tytułu odwołująca podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 28 marca 2015 r. oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresach: od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 30 września 2014 r. oraz od dnia 10 listopada 2014 r. do dnia 28 marca 2015 r.

W okresie od dnia 29 marca 2015 r. do dnia 26 marca 2016 r. odwołująca nie podlegała ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, gdyż tytułem jej ubezpieczenia było pobieranie zasiłku macierzyńskiego.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ubezpieczeniowych

Dnia 4 kwietnia 2016 r. odwołująca ponownie złożyła zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych, wypadkowego) oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 27 marca 2016 r.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ubezpieczeniowych

Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej po wyczerpaniu zasiłku macierzyńskiego w imieniu odwołującej składała jej księgowa.

Dnia 29 marca 2016 r. w biurze rachunkowym księgowej awarii uległ komputer, który był używany do obsługi systemu składania deklaracji ZUS. Awaria została stwierdzona przez pracownika księgowej, albowiem sama księgowa przebywała na zwolnieniu lekarskim. Komputer zwrócono po naprawie dnia 4 kwietnia 2016 r. i tego dnia dokonano zgłoszenia M. B. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych, wypadkowego) oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

dowód: zeznania świadków: J. M. i M. S. (k. 65), zeznania odwołującej (k. 65), faktura VAT za naprawę komputera (k. 14), zgłoszenie do ubezpieczenia (k. 15)

Decyzjami z dnia 18 i 25 kwietnia 2016 r. organ rentowy odmówił M. B. prawa do zasiłku chorobowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za okresy od dnia 25 marca 2016 r. do dnia 13 kwietnia 2016 r. oraz od dnia 14 kwietnia 2016 r. do dnia 13 maja 2016 r. W uzasadnieniu wskazał, że odwołująca nie dopełniała obowiązku zgłoszenia do ubezpieczeń (w tym dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) w terminie 7 dnia od daty powstania obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, tj. do dnia 2 kwietnia 2016 r., wobec czego nie została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 27 marca 2016 r. Niezdolność do pracy powstała dnia 25 marca 2016 r., czyli w okresie, w którym odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu. W konsekwencji nie nabyła prawa do zasiłku chorobowego za wskazany okres.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ubezpieczeniowych

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2016 r. organ rentowy:

- 1) uchylił decyzje z dnia 18 i 25 kwietnia 2016 r.;
- 2) przyznał M. B. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 kwietnia 2016 r. do dnia 13 maja 2016 r.;
- 3) odmówił M. B. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 27 marca 2016 r. do dnia 3 kwietnia 2016 r.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ubezpieczeniowych

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w P., stwierdził, że M. B.:

- 1) podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 28 marca 2015 r.;
- 2) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty minimalnego wynagrodzenia w okresie od dnia 27 marca 2016 r.;
- 3) podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach: od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 30 września 2014 r.; od dnia 10 listopada 2014 r. do dnia 28 marca 2015 r. [data „28 marca” po sprostowaniu pierwotnego omyłkowego zapisu w decyzji „8 marca” – postanowienie organu rentowego z dnia 21 września 2016 r.] oraz od dnia 4 kwietnia 2016 r.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ubezpieczeniowych

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- dokumentów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych oraz aktach sprawy,
- zeznań świadków: J. M., M. S.,
- zeznań odwołującej.

Sąd dał wiarę **dokumentom** w całości, były one bowiem jasne, pełne i rzetelne, a żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i mocy dowodowej, nie budziły one także wątpliwości Sądu. Zostały sporządzone w przepisanej formie przez właściwe organy w zakresie ich kompetencji i stanowiły wiarygodne i przydatne źródło dowodowe. Kopie dokumentów, wobec niekwestionowania ich treści przez strony, stanowiły dowód pośredni istnienia dokumentów o treści odpowiadającej tym kopiom.

Sąd uznał za wiarygodne **zeznania świadków** J. M. oraz M. S., albowiem były one jasne, szczerze spontaniczne, a przede korespondowały ze zgromadzonym materiałem dowodowym – dokumentami. Świadkowie mieli bezpośrednią wiedzę odnośnie faktów, co do których zeznawali, gdyż byli ich uczestnikami. Z analogicznych względów Sąd uznał za wiarygodne **zeznania odwołującej**.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o sus, dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, tj., m. in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o sus, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami. Jednakże, zgodnie z art. 14 ust. 1a ustawy o sus, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczenia emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie 7 dni od powstania obowiązku tych ubezpieczeń (art. 36 ust. 4 ustawy o sus).

Kwestią sporną było to, czy M. B. złożyła terminie wnioski o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, w ustawowym terminie 7 dni od zdarzenia powodującego powstania tytułu ubezpieczeń obowiązkowych.

Zgodnie z art. 123 ustawy o sus, w zakresie obliczenia terminów należy odwołać się do art. 57 § 1 kpa, zgodnie z którym, jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło. Upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu. Zgodnie z § 4 przytoczonego przepisu, jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.

Zgodnie z art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18.01.1951 r. o dniach wolnych od pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 90), dniami wolnymi od pracy są niedziele.

Odwołująca podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 27 marca 2016 r. Zatem, od tego dnia należało liczyć 7 dniowy termin do złożenia wniosku, którego koniec zgodnie przytoczonymi powyżej przepisami upływał w niedzielę 3 kwietnia 2016 r., czyli w dniu ustawowo wolnym od pracy. W konsekwencji należy uznać, że termin do złożenia wniosku uległ przesunięciu na poniedziałek 4 kwietnia 2016 r.

Konkludując, odwołująca zgłaszając się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i składając wniosek o objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym dnia 4 kwietnia 2016 r. zachowała termin z art. 14 ust. 1 i 1a ustawy o sus, wskutek czego została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 27 marca 2016 r., czyli od dnia powstania tytułu do ubezpieczeń obowiązkowych.

Na taki sposób liczenia terminu i jego konsekwencje dla ustalenia daty objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym wskazuje też doktryna – por. A. R. [w:] J. W. – R., Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz, LEX 2015.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie punktu 3 tiret trzeci w ten sposób, że przyjął, iż ostatni okres podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej rozpoczął się od dnia 27 marca 2016 r. – **punkt 1. sentencji wyroku.**

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) – w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania. Na tej podstawie prawnej, przyjmując, że podstawą przyjęcia stawki kosztów zastępstwa procesowego powinna być wartość przedmiotu sporu rzeczywista, tj. wynikająca z faktycznego zakresu zaskarżenia decyzji. Spór dotyczył podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu za okres jedynie 8 dni (od dnia 27 marca 2016 r. do dnia 3 kwietnia 2016 r.), zatem wartość przedmiotu sporu, nawet przy zgłoszeniu z maksymalną podstawą wymiaru składek (bliską 10.000 zł) wynosi poniżej 500 zł.

Mając powyższe na względzie, Sąd obciążył kosztami procesu przegrywający organ rentowy i z tego tytułu zasądził od strony pozwanej na rzecz odwołującej kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – **punkt 2. sentencji wyroku**

/-/ Maciej Nawrocki